

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte – Nicolae Gordilă,

judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul adjunct al Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sergiu Ciobanu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2014, în cauza penală în privința lui

Sulima Alexandr Vladimir, născut la 29 august 1960, în Federația Rusă, cetățean al R. Moldova, domiciliat în mun. Chișinău, str. V. Pîrcalab 40, ap. 9;

și

Macatov Vasiliu Nicolai, născut la 05 octombrie 1958, în Federația Rusă, cetățean al R. Moldova, domiciliat în mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 59/1, ap. 69.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond de la 24.08.2012 pînă la 28.05.2014;*
2. *Instanța de apel de la 18.08.2014 pînă la 16.12.2014;*
3. *Instanța de recurs de la 31.03.2015 pînă la 13.05.2015.*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. De către organul de urmărire penală au fost învinuiți Sulima Alexandr și Macatov Vasiliu că în calitate de martori, au săvârșit prezentarea, cu bună știință, a declarației mincinoasă în următoarele circumstanțe:

La 14 decembrie 2010, în cadrul examinării cauzei civile 2-641/10, la acțiunea civilă „Xenon” S.R.L. către Victor Vascișin privind rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare din 14 iunie 2007, Sulima Alexandr și Macatov Vasiliu, aflându-se în biroul de serviciu al judecătorului Ștefan Niță din incinta Judecătoriei Centru, amplasată în mun. Chișinău, str. Bulgară - 43, având calitatea procesuală de martori, după depunerea jurământului, în conformitate cu prevederile art. 108 Cod de procedură penală și avertizarea despre răspunderea penală pentru declarații false în conformitate cu prevederile art. 312 Cod penal, urmând scopul prezentării cu bună știință a declarației mincinoase, au declarat că în perioada 15-17 iunie, Victor Vascișin a intrat în incinta magazinului „Xenon” situat în mun. Chișinău, b-dul Ștefan cel Mare și Sfînt - 71, aflându-se la masa directorului, a luat o foaie cu semnătura acestuia pe care a introdus-o în imprimantă. Ulterior, Sulima Alexandr și Macatov Vasiliu, continuându-și acțiunile criminale, în cadrul examinării aceleiași cauze civile nr. 2-641/10, au mai declarat că au văzut că textul de pe foaia menționată conținea înscrisul „str. Ștefan cel Mare – 71”, iar

apoi Victor Vascișin a dat cet. Stavilă o foiță mică, după ce a plecat, fapt care nu corespunde adevărului.

De către organul de urmărire penală acțiunile inculpaților Sulima Alexandr și Macatov Vasilii au fost încadrate în baza art. 312 alin.(1) Cod penal, adică prezentarea, cu bună știință, a declarației mincinoase de către martor.

2. Prin sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 28 mai 2014, Sulima Alexandr și Macatov Vasilii au fost achitați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (1) Cod penal din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia din motivul ilegalității ei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care A. Sulima și V. Macatov să fie recunoscuți culpabili în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin.(1) Cod penal cu liberarea acestora de pedeapsă penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

În motivarea apelului declarat acuzatorul de stat a invocat că instanța de fond nu a dat o apreciere justă și reală tuturor circumstanțelor invocate de acuzare, astfel pripit a ajuns la concluzia lipsei în acțiunile inculpatului a faptei infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2014, a fost respins ca nefondat apelul procurorului cu menținerea sentinței.

Pentru a se pronunța instanța de apel a menționat că, instanța de fond, în prezența circumstanțelor analizate, corect a concluzionat că V. Macatov și A. Sulima urmează să fie achitați pe art. 312 alin.(1) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Instanța de apel a respins argumentele acuzatorului de stat, precum că declarațiile părții vătămate V. Vascișin, a martorului V. Vascișin și alte înscrisuri demonstrează vina lui V. Macatov și A. Sulima în comiterea infracțiunii imputate lor, deoarece atât în cadrul ședințelor instanței de fond cât și a celei de apel, nu a fost prezentată nici o probă pertinentă, concludentă și veridică, ce ar confirma faptul că, V. Macatov și A. Sulima, fiind martori ar fi prezentat, cu bună știință, declarații mincinoase, precum susține acuzatorul de stat în apelul declarat, adică ar fi comis infracțiunea prevăzută de art. 312 alin. (1) Codul penal.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzută de art. 312 Cod penal se realizează prin intenție directă, adică făptuitorul trebuie să manifeste o bună știință că săvârșește o asemenea infracțiune, că el are certitudinea că prezintă o declarație mincinoasă.

Din probele prezentate de procuror nu se confirmă că inculpații au avut intenția de a face declarații mincinoase.

Acuzarea îi învinuiește pe inculpați că cele declarate de ei în cadrul procesului civil nu corespunde adevărului. În susținerea învinuirii acuzarea a prezentat următoarele probe: declarațiile părții vătămate V. Vascișin, declarațiile martorului V. Vascișin și raportul de expertiză nr.610 din 20.03.2012.

Astfel, în instanța de fond partea vătămată V. Vascișin a declarat că pe data de 16 iunie 2010, împreună cu alte persoane s-a aflat pe adresa str. București, 36/2, unde s-a făcut inventarierea bunurilor ce aparțineau „Xenon” SRL și nu a intrat în magazinul de pe str. Ștefan cel Mare, 71, iar martorul V. Vascișin a declarat că pe data de 16 iunie 2010, soțul ei V. Vascișin, împreună cu alte persoane, au plecat să efectueze constatarea existenței bunurilor „Xenon” SRL. Apoi tot restul zilei soțul s-a aflat acasă.

Totodată raportul de expertiză nr.610 din 20.03.2012 are ca obiect al cercetărilor un fragment de hârtie pe care este imprimat textul: „Я не покупал 1/5 помещение по

Штефану 71. Договор был симулирован. Денег не платил.", urmat de numele și prenumele Vascișin Victor și semnătura acestuia.

Nici una din probele administrate de acuzare nu infirmă nici măcar parțial declarațiile făcute de inculpați în cadrul procesului civil.

Dimpotrivă, instanța de apel a conchis că partea vătămată V. Vascișin, dar și soția acestuia V. Vascișin sunt persoane interesate în condamnarea inculpaților, or în cazul condamnării acestora ar exista o posibilitate legală de a fi revizuită hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 28 decembrie 2010 (f. d. 94) prin care a fost declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a 1/3 cotă- parte din încăperea nelocuibilă, număr cadastral 0100220514501035, cu suprafața de 436,4 m.p., amplasată în bd. Ștefan și Mare și Sfânt, 71, mun. Chișinău, încheiat între SRL „Xenon” și V. Vascișin, în valoare de 1666139,86 lei.

În al doilea rând, inculpații A. Sulima și V. Macatov s-au aflat în relații de serviciu cu partea vătămată V. Vascișin. Ultimul, în calitatea sa de superior, avea acces în birou și la calculatorul de serviciu.

În cadrul procesului civil A. Sulima a declarat că într-o zi aproximativ în perioada 15-17 iunie 2010 i-a văzut pe V. Vascișin lucrând la computer în incinta magazinului „Xenon” de pe str.Ștefan cel Mare, 71. Pe una din foi era semnătura lui V. Vascișin, care a imprimat o foaie. Pe una din foi era scris „Ștefan cel Mare, 71”. Apoi a văzut cum V. Vascișin i-a transmis o foaie lui Stavilă. Declarații analogice a depus și inculpatul V. Macatov.

Prin urmare nu este clar, în ce sunt învinuiți inculpații, or în ședința de judecată cu certitudine s-a stabilit că V. Vascișin, în virtutea raporturilor de serviciu, ocazional se folosea atât de calculator cât și de imprimantă, fapt ce nu a fost negat nici de partea vătămată. Prin urmare din acest punct de vedere este evident că declarațiile date de A. Sulima și V. Macatov nu pot fi considerate declarației mincinoase.

Acuzarea, prezentând raportul de expertiză ca probă, a demonstrat că recipisa de la f. d. 29 cu conținutul „Я не покупал 1/5 помещение по Штефану 71. Договор был симулирован. Денег не платил.” a fost contrafăcută însă, nu este clară legătura causală între falsul acestei recipise și declarațiile date de inculpați în procesul civil, or s-a stabilit cu certitudine că foaia imprimată în birou de V. Vascișin a avut cu totul alt conținut.

După cum au declarat A. Sulima și V. Macatovi, atât în procesul civil sus-indicat (f.d. 38-43), cât și în procesul penal, foaia cu conținutul indicat la (f. d. 29) din 16.06.2010 ei nu a văzut-o și nici nu le-a fost prezentată în cadrul examinării dosarului.

Mai mult ca atât, instanța de apel a constatat că atât în hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 28.10.2010 (f. d. 94-94), decizia Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 07.06.2011 (f. d. 97-103) și decizia Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 22.12.2011 (f. d. 104-106) nu se face trimitere la declarațiile lui A. Sulima și V. Macatov, astfel, aceste declarații n-au fost puse la baza deciziilor adoptate, și din aceste considerente, instanța de apel a constatat cu certitudine că aceste declarații nu pot fi considerate false sau mincinoase.

În urma analizei minuțioase a probelor prezentate și aprecierii lor prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, instanța de apel a ajuns la concluzia certă că, V.Macatov și A. Sulima n-au comis infracțiunea imputată lor.

5. Procurorul a atacat cu recurs ordinar hotărârea instanței de apel, în care solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei penale la rejudecare în instanța de apel, în alt

complet de judecată. Recurentul invocă repetat aceleași motive ca și în apel, descrise la pct. 3 al prezentei decizii, nefiind de acord cu aprecierea probelor prezentate în sensul acuzării, invocând faptul că s-au dat prioritate declarațiilor martorilor.

În drept, au fost invocate temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), Cod de procedură penală

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul V. Mocanu în numele cet. A. Sulima și V. Macatov a scris referință privind opinia asupra recursului declarat prin care a menționat că, recursul ordinar urmează a fi decis ca inadmisibil motivând că, instanța de apel argumentat s-a expus asupra nevinovăției lui A. Sulima și V. Macatov.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibilitatea acestuia, deoarece este vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Recurentul a invocat temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul, că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Însă aceste erori de drept invocate de recurent nu rezultă din actele cauzei, or, instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate în prima instanță, conform materialelor din dosar a cercetat suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind audiate suplimentar părțile, s-a dat citire probelor examinate în prima instanță, astfel, s-a pronunțat argumentat și întemeiat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Totodată, în recursul respectiv în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat asupra căror motive concrete din apelul procurorului, nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, omițându-se totalmente motivarea ilegalității deciziei contestate în acest sens, cu indicarea unor concrete erori în aspectul vizat.

Recurentul invocă că, contrar prevederilor art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală au fost ignorate probele prezentate de acuzare și anume: declarațiile părții vătămate Victor Vascișin și martorului Viorica Vascișin. Astfel, recurentul nu este de acord cu aprecierea probelor date de instanța de fond și de apel, or instanțele de judecată s-au expus argumentat asupra acestor probe, fapt invocat și în pct. 4 a prezentei decizii.

Mai mult, motivele aduse de către autorul recursului, referitor la dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel, ține de starea de fapt și nu sunt prevăzute ca temei pentru recurs stipulate în art. 427 Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal menționează că prin acțiunea de prezentare a declarației mincinoase se înțelege declarația în care se denaturează adevărul, se spune ceva ce nu corespunde cu cele cunoscute de martor sau de către partea vătămată.

Pentru ca acțiunea respectivă să cadă sub incidența incriminării, declarația trebuie să se refere la acele împrejurări de fapt, pe care martorul le știe în legătura cu cauza respectivă și care pot servi la constatarea fondului cauzei sau a altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

În speță, declarațiile inculpaților A. Sulima și V. Macatov, la care se referă acuzarea, nu au servit la constatarea împrejurărilor pentru soluționarea cauzei în ordinea civilă. Mai mult, aceste declarații nici nu au fost puse la baza hotărârilor civile a instanțelor de judecată și nu constituie elementul material al infracțiunii prevăzute de art. 312 Cod penal.

Colegiul penal reține că, instanța de apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la nevinovăția lui A. Sulima și V. Macatov în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 312 alin. (1) Cod penal.

Criticând decizia instanței de apel, recurentul nu a acordat deplină eficiență normelor procesual-penale sus enunțate și astfel nu a fost în măsură să identifice aspectele de drept care să vină în contradicție evidentă și controversată cu temeiurile de fapt și de drept relevate în decizia instanței de apel, care au dus la respingerea apelului, cu menținerea sentinței atacate.

Totodată, Colegiul constată că recurentul invocă în recurs aceleași argumente ca și în apel, asupra cărora instanța de apel deja s-a expus motivat și detaliat, iar concluzia instanței de apel privind nevinovăția lui A. Sulima și V. Macatov, în opinia instanței de recurs, este justă și întemeiată.

În consecință, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează, că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-417 Cod de procedură penală, iar recursul declarat, este vădit neîntemeiat și se apreciază ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul adjunct al Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sergiu Ciobanu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2014, în cauza penală în privința lui *Sulima Alexandr Vladimir și Macatov Vasilii Nicolai*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **27 mai 2015**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan